

Koniecznle udaj się z dzieckiem do logopedy, gdy dziecko:

- ❖ nie gaworzy,
- ❖ roczne nie wypowiada sylab,
- ❖ podejrzewamy, że nie rozumie naszych poleceń,
- ❖ 2-latek nie wypowiada prostych słów (mama, baba, tata, dada...),
- ❖ 3-latek nie buduje zdań,
- ❖ 4-latek formuluje jedynie zdania proste, równoważniki zdań, wypowiada zaledwie proste słowa, zniekształca wyrazy,
- ❖ znacznie odstaje w rozwoju mowy od rówieśników, izoluje się, niechętnie bawi się z dziećmi, jest odrzucane przez grupę z powodu gorzej rozwijającej się mowy,
- ❖ w wieku 4 lat nadal mówi nie płynnie, zaczyna się, powtarza sylaby, nie może „wydusić z siebie słowa”,
- ❖ nawykowo oddycha buzią,
- ❖ podczas mówienia wsuwa język między przednie zęby,
- ❖ 4-latek nie wypowiada głosek k, g, l, ś, ź, ć, dź lub s, z, c, dz,
- ❖ 5-latek nie wypowiada l (np. nadal zastępuje przez j)
- ❖ albo nie wypowiada , s, z, c, dz, ś, ź, ć, dź, k, g, ą, ę,
- ❖ 6-latek nie wypowiada sz, ż, cz, dż,
- ❖ gdy mamy wątpliwości, czy dziecko słyszy.

Ponadto, jeśli już u bardzo małego dziecka zaobserwujemy wolniejszy rozwój takich umiejętności jak siadanie, raczkowanie, gaworzenie, wymawianie pierwszych sylab, słów, to warto już wtedy zgłosić się do logopedy, by ocenił funkcjonowanie narządów mowy, poziom rozwoju narządów artykulacyjnych i ewentualnie zalecił odpowiednie ćwiczenia, które usprawnią narządy mowy i przyspieszą dojrzewanie tych części układu nerwowego, które odpowiadają za rozwój mowy. Może się bowiem okazać, choć oczywiście nie musi, że opóźnienie rozwoju ruchowego dziecka zapowiada opóźniony rozwój mowy.